

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. október 3.
(OR. en)

12990/22

SOC 531
EMPL 364
ECOFIN 939
EDUC 331

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Foglalkoztatási Bizottság
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész)/a Tanács
Tárgy:	A Foglalkoztatási Bizottság által az éves foglalkoztatási teljesítményértékelő jelentés és a foglalkoztatási teljesítményfigyelő alapján megfogalmazott legfontosabb üzenetek – Jóváhagyás

Mellékelten továbbítjuk a delegációk részére a Foglalkoztatási Bizottság (EMCO) által az éves foglalkoztatási teljesítményértékelő jelentés és a foglalkoztatási teljesítményfigyelő alapján megfogalmazott legfontosabb üzeneteket, hogy a Tanács 2022. október 17-én jóváhagyja azokat.

Az éves foglalkoztatási teljesítményértékelő jelentés teljes szövege a következő dokumentumban található: 12990/22 ADD 1.

A foglalkoztatási teljesítményfigyelőt a következő dokumentum tartalmazza: 12990/22 ADD 2.

A foglalkoztatás terén jelentkező legfőbb kihívások: A Foglalkoztatási Bizottság (EMCO) által a 2022. évi foglalkoztatási teljesítményértékelő jelentés és a foglalkoztatási teljesítményfigyelő alapján megfogalmazott legfontosabb üzenetek

1. A Foglalkoztatási Bizottság – az EUMSZ 150. cikke szerinti megbízásával összhangban – éves értékelést készített az Unió foglalkoztatási helyzetéről a Tanács számára. Az értékelés a 2022. évi foglalkoztatási teljesítményfigyelő¹ alapul; amelyet azzal a szándékkal dolgoztak ki, hogy figyelemmel lehessen kísérni a célkitűzések megvalósulását, illetve azonosítani lehessen az Unióban és az egyes tagállamokban tapasztalható legfőbb foglalkoztatási kihívásokat, valamint a kiemelkedő munkaerőpiaci eredményeket.
2. A 2022. évi foglalkoztatási teljesítményfigyelő most első alkalommal tartalmazza az Európai Bizottság által a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervben javasolt, az uniós vezetők által a 2021. májusi portói szociális csúcstalálkozón és az Európai Tanács 2021. júniusi ülésén üdvözölt, a foglalkoztatásra és a felnőttkori tanulásra vonatkozó, 2030-ra kitűzött kiemelt uniós célokat, valamint a Bizottság szolgálataival folytatott megbeszéléseket követően a tagállamok által meghatározott és az EPSCO Tanács 2022. júniusi ülésén előterjesztett kapcsolódó nemzeti célokat. A 2022-es foglalkoztatási teljesítményfigyelőt számos helyen kellett módosítani, mivel az idei kiadásban szerepelnek a 2030-ra kitűzött célok, illetve a szociális eredménytáblának az EPSCO Tanács által 2021 júniusában jóváhagyott felülvizsgált kiemelt mutatói is².
3. A Foglalkoztatási Bizottság (EMCO) és az EMCO mutatókkal foglalkozó csoportja folytatni fogja nyomonkövetési eszközei vizsgálatát, összhangban az EPSCO Tanács által a Foglalkoztatási Bizottsághoz és a szociális védelemmel foglalkozó bizottsághoz intézett, 2022. márciusi azon felhívással³, hogy folytassák a nyomonkövetési, illetve összehasonlító teljesítményértékelési keretek kialakítására, valamint a meglévő nyomonkövetési eszközök további összehangolására irányuló munkát.

¹ A foglalkoztatási teljesítményfigyelő a közös értékelési keret megállapításaira épül. A közös értékelési keret a Foglalkoztatási Bizottság, a szociális védelemmel foglalkozó bizottság (SPC) és az Európai Bizottság által közösen létrehozott, mutatóalapú értékelési rendszer, amely a foglalkoztatáspolitikai iránymutatásokban szereplő általános és konkrét szakpolitikai területeket foglalja magában. Célja, hogy áttekintést nyújtson az e területeken felmerülő legfőbb kihívásokról és kiemelkedő munkaerőpiaci eredményekről, valamint segítse a tagállamokat prioritásaik meghatározásában.

² Amellett, hogy a 2020-ra kitűzött kiemelt célok és nemzeti célok helyett a 2030-ra kitűzöttek szerepelnek, az idei foglalkoztatási teljesítményfigyelő fő újdonsága, hogy – a szociális eredménytábla kiemelt mutatóival és a megerősített ifjúsági garanciával összhangban – szerepel benne a 15–29 éves korcsoport NEET-aránya (nem foglalkoztatottak, oktatásban és képzésben nem részesülők aránya).

³ Lásd a 6933/22 tanácsi dokumentumot.

4. A 2022. évi foglalkoztatási teljesítményfigyelő fő eredményeit a 2022. évi foglalkoztatási teljesítményértékelő jelentés foglalja össze. A jelentés megállapításai kiegészítik a Foglalkoztatási Bizottság által az európai szemeszter keretében folytatott, a Tanács országspecifikus ajánlásainak, illetve más tanácsi ajánlásoknak a végrehajtására irányuló többoldalú felügyelet megállapításait.
5. A munkaerőpiacok – különösen egyes tagállamokban – 2020-ban nehéz helyzetbe kerültek a koronavírus-világjárvány, illetve az annak megfékezésére irányuló intézkedések nyomán. A Covid19-válság munkaerőpiaci hatását ugyanakkor enyhítette a tagállami és uniós szinten tett gyors és határozott szakpolitikai fellépés. A 2022. évi foglalkoztatási teljesítményfigyelő megállapításai azt mutatják, hogy a Covid19-válságot követő gazdasági helyreállítás 2021-ben erőteljesen érezhető volt a munkaerőpiacon is. Az év során jelentősen emelkedett mind az EU-ban foglalkoztatottak száma, mind az összes munkaóra száma.
6. A 20–64 év közöttiek uniós foglalkoztatási rátája 2021-ben újra emelkedő tendenciát mutatott, és a Covid19-járvány előtti szint felett, 73,1%-on állt, szemben a 2020. évi 71,7%-kal és a 2019. évi 72,7%-kal. 2021-ben (a 20–64 évesek vonatkozásában) a foglalkoztatási ráta szinte minden tagállamban javult 2020-hoz képest. A foglalkoztatási ráta (a 20–64 évesek körében) emellett 2021-ben a 27 uniós tagállam közül 16-ban elérte vagy meghaladta a világjárvány előtti, 2019-ben mért értékeket.
7. A 2020. évi 0,9 százalékpontos (év/év alapú) csökkenést követően az EU-27 15–64 éves korcsoportra vonatkozó aktivitási rátája 2021-ben 73,6%-ra nőtt, szemben a 2020. évi 72,3%-kal, ami főként a nők és az 55–64 évesek munkaerőpiaci részvételének tudható be. Mindazonáltal a (15–64 éves) nők aktivitási rátája továbbra is csaknem 10 százalékponttal alacsonyabb volt, mint az azonos korcsoportba tartozó férfiaké.
8. A munkanélküliségi ráta (a 15–74 évesek körében) 2021-ben 0,2 százalékponttal, 7%-ra csökkent az EU-ban. Emellett a 15–24 éves korcsoport uniós munkanélküliségi rátája 2021-ben 1 százalékponttal 16,6%-ra csökkent (bár továbbra is 1 százalékponttal meghaladja a 2019. évi szintet). A Covid19-válság arányaiban erőteljesebben érintette a fiatalokat, többek között azért is, mert felülreprezentáltak a válság által különösen érintett ideiglenes foglalkoztatás területén. A nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő 15–29 évesek (NEET-fiatalok) aránya 2021 során 0,9 százalékponttal, 13,1%-ra csökkent az EU-ban a 2020. évi 14%-hoz képest; az arány 2019-ben 12,9% volt.

9. A Bizottság júliusban közzétett, 2022. nyári időközi gazdasági előrejelzése szerint az EU reál-GDP-je 2022-ben 2,7%-kal, 2023-ban pedig 1,5%-kal fog nőni. Ez alacsonyabb a májusban közzétett 2022. tavaszi előrejelzésben vártnál, és a kockázatok többek között a gazdasági tevékenységet és az inflációt érintik, amely függ az ukrajnai háború alakulásától és különösen annak az európai gázellátásra gyakorolt hatásaitól. A tavaszi előrejelzés szerint az EU-ban a foglalkoztatás idén várhatóan 1,2%-kal, 2023-ban pedig 0,7%-kal nő, a munkanélküliségi ráta pedig az előrejelzések szerint tovább csökken az Unióban: az idén 6,7%-ra, 2023-ban pedig 6,5%-ra. A foglalkoztatási adatok 2022 első negyedévében igen pozitívak, de (teljes mértékben) még nem tükrözik az ukrajnai háború hatását. Emellett a háború elől az EU-ba menekülők várhatóan csak fokozatosan lépnek majd be a munkaerőpiacra, és a kézzelfogható hatások csak a jövő évtől válnak nyilvánvalóvá.
10. Az Európai Bizottság 2021. március 4-én közzétette „Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására” című közleményét, amelyben konkrét intézkedéseket határozott meg a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek további végrehajtása érdekében. Ezen intézkedések a tagállamok és az EU vonatkozó hatásköreivel összhangban, közös erőfeszítéseik révén valósulnak meg. A cselekvési tervben többek között három, 2030 végéig elérendő uniós kiemelt cél szerepel a foglalkoztatás, a felnőttoktatás és a szegénység mérséklése terén: a 20–64 év közötti korú népesség legalább 78%-ának foglalkoztatottnak kell lennie; a (25–64 éves) felnőttek legalább 60%-ának évente részt kell vennie oktatási és képzési tevékenységekben; a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek számát (2019-hez képest) legalább 15 millióval csökkenteni kell.
11. Az Európai Bizottság arra is felhívta a tagállamokat, hogy határozzák meg a foglalkoztatásra, a felnőttkori tanulásra és a szegénység csökkentésére vonatkozó saját nemzeti céljaikat annak érdekében, hogy keretet adjanak szakpolitikai stratégiáiknak és hozzájáruljanak a közös törekvéshez. 2022 júniusára – az előző hónapokban a Bizottság szolgálataival folytatott kétoldalú megbeszéléseket, valamint a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság keretében folytatott két többoldalú megbeszélést követően – valamennyi tagállam meghatározta és benyújtotta a Bizottságnak a nemzeti célokat. E nemzeti célokat ismertették és megvitatták az EPSCO Tanács minisztereinek 2022. júniusi ülésén.

12. A tagállamok által a foglalkoztatási rátára vonatkozóan javasolt nemzeti célok általában nagyon jó ambíciósintet mutatnak. A legtöbb tagállam 2030-ra a 78%-os kiemelt uniós célnak megfelelő vagy azt meghaladó célt tűzött ki, és a benyújtott célok alapján a foglalkoztatásra vonatkozó, 2030-ra kitűzött kiemelt uniós cél elérése elérhető közelségben van (a nemzeti célok súlyozott átlaga 78,5%). Az alacsony kezdeti foglalkoztatási rátával rendelkező tagállamok a kiindulási helyzetükre tekintettel – átlagban – ambiciózusabb célokat tűztek ki, ami fontos ahhoz, hogy az elkövetkező évtizedben megvalósulhasson a felfelé irányuló konvergencia. A foglalkoztatási ráta nyolc tagállamban 2021-ben már meghaladta a 78%-os kiemelt uniós célt.
13. A legtöbb tagállam magas szintű ambíciót mutat a felnőttkori tanulásban való részvétel növelésére irányuló nemzeti céljai tekintetében, tükrözve a zöld és digitális átállásból eredő kihívásokat és lehetőségeket. Ez különösen számos olyan ország esetében van így, amelyek alacsonyabb szintről indultak, így támogatják a felfelé irányuló konvergenciát az Unióban. Fontos megjegyezni, hogy az elmúlt 12 hónapban a felnőttek tanulásban való részvételére vonatkozó legfrissebb mutatók adatai 2016-ra vonatkozóan már rendelkezésre állnak egy kifejezetten a felnőttoktatásra vonatkozó felmérésből kivonatolva. Az uniós munkaerő-felmérésre mint új adatforrásra való 2022-es átállást követően 2023-ban új értékek fognak rendelkezésre állni. Ezért egyes tagállamok óvatos megközelítést választottak nemzeti céljaik meghatározásakor. A benyújtott nemzeti célok (népességsúlyok felhasználásával végzett) összesítése viszonylag csekély, mintegy 2,4 százalékpontos elmaradást mutat a 2030-ra kitűzött uniós szintű céltól (57,6% a 60% ellenében).

14. Ami a tagállamok tematikus prioritásait illeti, a 2022. évi foglalkoztatási teljesítményfigyelő számos kulcsfontosságú foglalkoztatási kihívásra mutat rá. A készségek és az egész életen át tartó tanulás tekintetében ezek elsősorban a strukturális munkaerőhiányhoz és a képzésben való alacsony részvételhez kapcsolódnak. Az oktatási és képzési rendszereket illetően a legfontosabb problémakört az oktatási eredmények társadalmi-gazdasági háttértől való függése és az alapkészségek alacsony szintű elsajátítása jelenti. Kihívásokkal kell szembenézni a munkaerőpiaci részvétel terén, többek között egyes specifikus csoportok esetében is. Egyes országokban nehézségek figyelhetők meg a munkanélküli ellátás működésével és/vagy az adó- és szociális ellátórendszerek munkaerőpiaci részvételre gyakorolt hatásával kapcsolatban (pl. szegénységi csapdák, munkanélküliségi csapdák). A nemek közötti egyenlőség területén a fő probléma a nemek közötti foglalkoztatási különbségek folytatódó fennállása, míg a munka és a magánélet közötti egyensúly területén kulcsfontosságú kérdés a gondozási létesítmények biztosítása és igénybevétele, valamint a szülői szerep munkaerőpiaci részvételre gyakorolt hatása. Egyes tagállamok esetében továbbra is aggályos a munkaerőpiac szegmentációja, emellett további kihívásokat azonosítottak az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák és az állami foglalkoztatási szolgálatok (áfsz-ek) működése terén is.
15. Az elemzés kitér az EU-ban tapasztalható közös „figyelemmel kísérendő tendenciákra” és „a közelmúlt pozitív tendenciáira” is. A foglalkoztatási teljesítményfigyelő kiemeli különösen a 2020–2021-es időszak több pozitív fejleményét: 18 tagállamban emelkedett a foglalkoztatottak összlétszáma; 21 országban nőtt a 20–64 év közöttiek foglalkoztatási rátája; 17 tagállamban nőtt a közép- vagy felsőfokú végzettséggel rendelkező felnőttek aránya; 13 tagállamban nőtt a felsőfokú vagy azzal egyenértékű végzettséggel rendelkezők száma; 22 országban nőtt az egész életen át tartó tanulásban való részvétel (az elmúlt négy hét során oktatásban és képzésben részt vevő 25–64 év közötti felnőtt lakosság százalékos aránya). Ezen éves tendenciák némelyikét megerősíti a hosszabb távú tendenciákra vonatkozó, hároméves időszak tekintetében végzett elemzés is.
16. A foglalkoztatási teljesítményfigyelő ugyanakkor több negatív tendenciát is megállapít a 2020–2021-es időszakra vonatkozóan: 13 tagállamban nőtt a személyes és családi feladatok miatti inaktivitás, illetve részmunkaidős foglalkoztatás; 11 országban nőtt a szegénység kockázatának kitett munkanélküliek aránya, és szintén 11 tagállamban nőtt a NEET-fiatalk aránya a 15–24 év közöttiek körében.

17. Az EMCO emlékeztet arra, hogy az EPSCO Tanács 2022 júniusi ülésére készített, az európai szemeszter 2022. évi ciklusáról szóló horizontális véleményében megállapította, hogy a 2022. évi – a Bizottság által május 23-án elfogadott – tavaszi csomag közzététele üdvözlendő visszatérést jelent az átfogó jellegű európai szemeszterhez, így az országjelentésekhez és a tagállamoknak szóló nem költségvetési országspecifikus ajánlásokhoz. Az EPSCO Tanács hatáskörébe tartozó – például a foglalkoztatási kihívásokkal kapcsolatos – területeken ugyanakkor az országspecifikus ajánlások száma korlátozottabb, mint a szemeszter korábbi ciklusaiban. Az EMCO elismeri, hogy ez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében kidolgozott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek átfogó jellegét tükrözi.
18. A foglalkoztatás területén a tavaszi csomagban 7 országspecifikus ajánlás volt található az oktatásra és a készségekre vonatkozóan, amelyek különösen fontosak a szakemberhiány és a strukturális munkaerőhiány kezelése, valamint az inkluzív és fenntartható növekedés biztosítása szempontjából a Covid19-válság utáni időszakban, valamint annak fényében, hogy biztosítani kell a „méltányos” zöld és digitális átállást. Figyelmet kapott továbbá az adózás méltányossága (5 országspecifikus ajánlás), amely támogathatja az inkluzívabb és fenntarthatóbb növekedési modellt és mérsékelheti a munkavállalás, valamint a munkaerőpiaci integráció és részvétel ellen ható tényezőket, többek között a nemek közötti egyenlőség előmozdítása (3 országspecifikus ajánlás) és a legkiszolgáltatottabb csoportok integrációjának folytatása (3 országspecifikus ajánlás), továbbá a munkaerőpiac szegmentációjának kezelése (2 országspecifikus ajánlás) által. A Bizottság ezenkívül két országspecifikus ajánlást javasolt a hatékony szociális párbeszédnek a szociális partnerek szakpolitikai döntéshozatalba való aktívabb bevonása révén történő javítására vonatkozóan, ugyanakkor a fiatalok foglalkoztatására, illetve a bérekre és a bérmegállapításra vonatkozóan nem születtek konkrét ajánlások. Emellett a tavaszi csomag horizontális jellegű hivatkozásokat tartalmazott arra vonatkozóan, hogy foglalkozni kell az Ukrajnából menekülők azonnali szükségleteivel, megemlítve az átmeneti védelemről szóló, 2022 márciusában aktivált irányelvet. Az EPSCO Tanács 2022 júniusában jóváhagyását adta az országspecifikus ajánlások foglalkoztatás- és szociálpolitikai vonatkozásai tekintetében. A 2022. évi országspecifikus ajánlásokat a Tanács 2022 júliusában elfogadta.
19. Az EMCO a közelmúltban végzett többoldalú felügyeleti munka során megállapította, hogy a tagállamok reformokat hajtottak végre a foglalkoztatási teljesítményfigyelő által kiemelt területként azonosított valamennyi szakpolitikai területen, de – amint azt a 2022. évi országspecifikus ajánlások is hangsúlyozzák – továbbra is állnak fenn kihívások.

20. A tagállamok intézkedéseket vezettek be vagy terveznek bevezetni a továbbképzési és az átképzési politikák, illetve a digitális képzés megerősítésére, a hátrányos helyzetű és a kiszolgáltatott csoportok támogatásának kiterjesztésére, valamint az áfsz-ekben dolgozó személyzet létszámának növelésére. Az új aktív munkaerőpiaci szakpolitikák szolgáltatási modelljeit megfelelően ki kell dolgozni, figyelembe véve többek között a munkaerőpiactól legtávolabb lévők integrált támogatásának biztosítását is. Hasonlóképpen, számos tagállamban továbbra is kihívást jelent egyes csoportok (köztük a nők, az alacsony képzettségűek, a fiatalok és az idősebb munkavállalók) elérése, míg a szakpolitikai döntéshozatalhoz való jobb információszolgáltatás érdekében számos tagállamnak meg kell erősítenie az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák nyomon követésére és értékelésére szolgáló rendszereit is.
21. A válság nem változtatta meg radikálisan a munkaerőpiaci szegmentáció területén megfigyelhető azon fő tendenciákat, amelyek gyakran hatással vannak a hátrányos helyzetű csoportokra. A válság tetőfokán – a gazdasági sokkhatásokkal szembeni alacsonyabb szintű védelmük miatt – az ideiglenes munkavállalók voltak a leginkább kiszolgáltatva a munkahely elvesztése veszélyének. Számos tagállamban továbbra is magas a nem önként vállalt határozott idejű munkaszerződéssel foglalkoztatott munkavállalók aránya (a válság hatásához kapcsolódó csökkenés ellenére is), és nagyon alacsony mértékű a határozott idejű vagy atipikus szerződések határozatlan idejű szerződéssé való átalakítása, ami a zökkenőmentes munkaerőpiaci átmenetet akadályozó strukturális akadályok jelenlétére utal. A gazdaságilag függő önfoglalkoztatók aránya több országban továbbra is magas, ezért különös figyelmet kell fordítani rá. A hatékony foglalkozásvédelmi jogszabályok továbbra is kulcsfontosságúak a hagyományos és az atipikus foglalkoztatás közötti szabályozási különbségek megelőzése, illetve csökkentése, valamint a szegmentáció leküzdése szempontjából. Ez az olyan új munkavégzési formák esetében is fontos, mint például a platformalapú munkavégzés, amelyek esetében a megfelelő szabályozás fontos a méltányos munkafeltételek biztosításához.
22. Ami a munkát terhelő adókat illeti, a válság során a tagállamok kiigazították a munkát terhelő adókat és a foglalkoztatást előmozdító ösztönzőket, hogy ezzel is növeljék a kiszolgáltatott csoportok munkaerőpiaci részvételét. Egyes tagállamokban – olykor az adórendszerek átfogó reformja révén – jelentősen enyhítették a munka adóterhét, különösen az alacsony és a közepes jövedelműek esetében. Néhány tagállam beszámolt a második keresők munkavállalását hátráltató tényezők csökkentése terén elért, az adó- és szociális ellátórendszerek jellemzőivel kapcsolatos eredményekről is.

23. A világjárvány utáni helyreállítással összefüggésben és az ukrajnai háború hatásával kapcsolatos negatív gazdasági kilátások ellenére az európai munkaerőpiacok egyre növekvő munkaerőhiánnyal és strukturális munkaerőhiánnyal szembesülnek. Erre válaszul a tagállamok fokozták a készségfejlesztésnek az oktatási és képzési rendszerek különböző szakaszaiban történő előmozdítására irányuló erőfeszítéseiket, különös tekintettel a digitális készségekre. Számos tagállam fogadta már el vagy fogadja el a szakképzés átfogó reformját, többek között annak céljából, hogy a szakképzést integrálja a munkaerőpiaci igényekhez igazodó, átfogóbb felnőttképzési rendszerbe. Ezen túlmenően intézkedéseket fogadtak el a szakképzés rugalmasságának – például a szakképzés modularitásának megerősítése révén történő – növelése érdekében.
24. A felnőttek oktatásban és képzésben való alacsony részvétele miatt megújult erőfeszítésekre lesz szükség a 2030-ra kitűzött uniós cél megvalósítása érdekében. A tanulásban és képzésben való részvétel akadályai közé tartozik a motiváció hiánya, a pénzügyi korlátok, valamint a képzési idő, illetve a munka és a magánélet összeegyeztetésével kapcsolatos nehézségek. Ezen a területen a tagállamokban folyamatban vannak reformok, amelyek közül néhány nagyon átfogó és hosszú távú elképzeléssel rendelkezik. A legtöbb országban a digitális infrastruktúrákba az elmúlt években eszközölt beruházások lehetővé tették a távtanulás bővítését. Más esetekben mikrotanúsítványokat vagy moduláris képzést vezettek be. Más tagállamok pénzügyi ösztönzőket alkalmaznak – többek között egyéni képzési számlák formájában –, hogy a felnőtteket ösztönözzék a tanulási lehetőségek igénybevételére. Sok tagállam emellett kibővítette a foglalkoztatottak és különösen az elbocsátás kockázatának kitett személyek részére nyújtott képzések körét.
25. Ami az iskolai oktatást illeti, a Covid19-világjárvány során már meghozott intézkedéseket továbbvive folyamatban vannak beruházások a digitális infrastruktúra és a digitális eszközök megerősítése érdekében. Prioritást élvez továbbá a hátrányos helyzetű tanulók fokozottabb támogatása, valamint az oktatási és képzési rendszerek minőségének és inkluzivitásának javítása, noha az oktatás területén a strukturális reformok teljes körű végrehajtásához még további erőfeszítésekre van szükség. Néhány tagállam továbbra is jelentős kihívásokkal néz szembe az oktatási eredmények tekintetében, amelyek az alapkészségek alacsony szintjében és egyenlőtlenségekben nyilvánulnak meg.

26. A Covid19-válságnak a fiatalokra gyakorolt aránytalan hatására válaszul a tagállamok fenntartották a megerősített ifjúsági garancia végrehajtása iránti szilárd politikai elkötelezettségüket. Kihívások ugyanakkor továbbra is fennállnak. A válság által a fiatalok, különösen a leginkább kiszolgáltatottak körében okozott sérülések nyomai rámutatnak az inaktív és kiszolgáltatott NEET-fiatalok megszólításának fontosságára. Általános egyetértés tapasztalható a tekintetben, hogy a preventív megközelítés fontos szerepet játszik a korai iskolaelhagyás és az inaktivitás csökkentésében. Különös figyelmet kell fordítani az inaktív nőkre, valamint a távoli vagy vidéki területeken élő NEET-fiatalokra, valamint azokra, akik halmozott társadalmi-gazdasági akadályokkal szembesülnek. A legtöbb országban javult az ifjúsági garancia ajánlatainak minősége, és jó eredményeket regisztráltak abban a tekintetben, hogy mennyire képesek stabil foglalkoztatást kínálni a fiataloknak. Néhány tagállamban ugyanakkor továbbra is aggodalomra ad okot az ifjúsági garancia ismételt igénybevételének⁴ aránya.
27. Számos európai országban továbbra is kihívást jelent a nők munkaerőpiaci részvételének növelése, beleértve a munkaórák számának növelését és a nemek közötti foglalkoztatási különbség megszüntetését is. Az, hogy az uniós országok többségében a szülői szerep vagy a gondozási feladatok jelentős hatást gyakorolnak a női munkaerő-kínálatra, azt jelzi, hogy a kisgyermekkorai nevelési és gondozási, valamint a tartós ápolási-gondozási létesítmények korlátozott rendelkezésre állása az egyik fő akadálya a nemek szempontjából kiegyensúlyozottabb munkaerőpiac létrejöttének. Különösen fontos, hogy bár a kisgyermekkorai nevelés és gondozás igénybevételének és minőségének javítását célzó intézkedések Európa-szerte széles körben erősödtek – aminek következtében az uniós átlag elérte a barcelonai célokat –, több tagállamban továbbra is rendkívül alacsony a 3 év alatti gyermekek intézményes gyermekgondozásban való részvétele. A népesség előregedésével összefüggésben a tartós ápolási-gondozási szolgáltatások bővítése olyan új kihívást jelent, amely túlmutat a nők munkaerőpiaci részvételének növelésére irányuló célkitűzésen.

⁴ Az „ismételt igénybevétel” (recycling) ebben az összefüggésben arra utal, hogy a fiatalok többször is részt vesznek az ifjúsági garancia programjaiban.

28. Az EMCO által a szociális párbeszéddel és a szociális partnerek bevonásával kapcsolatban végzett felülvizsgálat rávilágított arra, hogy mennyire fontos a szociális párbeszéd érdemi szerepének biztosítása és a pusztán formális folyamaton való túllépés a konzultáció és a szociális partnerek bevonása tekintetében. Egyes országokban továbbra is foglalkozni kell azon szervek széttagoltságával, amelyekben a konzultációkra sor kerül, és legfőképpen biztosítani kell valamennyi szociális partner és civil társadalmi szervezet megfelelő képviselését.
29. Az EMCO véleménye szerint az európai szemeszter továbbra is hatékony koordinációs eszköz a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés, a versenyképesség, a foglalkoztatás, a készségfejlesztés, valamint a megfelelő szociális védelem és társadalmi befogadás előmozdítására, kiváltképp a zöld és a digitális átállás, valamint a demográfiai változás fényében, valamint tekintettel a Covid19-világjárványt követő helyzetre és az Oroszország Ukrajna elleni inváziója okozta példátlan geopolitikai kontextusra.
30. Az európai szemeszter 2023. évi ciklusának továbbra is foglalkoznia kell a jelenlegi és jövőbeli munkaerőpiaci kihívásokkal, többek között a jelenlegi geopolitikai helyzet és a bizonytalan makrogazdasági kilátások összefüggésében, egyidejűleg pedig támogatnia kell a zöld és digitális átállást. Amint arra a foglalkoztatási teljesítményfigyelő rámutat, a 2030-ra kitűzött kiemelt célok elérése érdekében le kell küzdeni a munkaerőpiaci részvétel és az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák, az oktatás, a készségek és az egész életen át tartó tanulás, az adó- és szociális ellátórendszerek működése, a nemek közötti egyenlőség, a munka és a magánélet közötti egyensúly, valamint a munkaerőpiac szegmentációja terén jelentkező strukturális kihívásokat.